

Probability

Ex. 4.1

1. खालील प्रत्येक प्रयोगासाठी नमुना अवकाश S , त्यातील नमुना घटकांची संख्या $n(S)$, तसेच घटना P , Q , R संच स्वरूपात लिहा आणि $n(P)$, $n(Q)$, $n(R)$ लिहा. या घटनांपैकी कोणत्या घटना 'पूरक घटना', 'परस्पर अपवर्जी घटना' किंवा 'सर्वसमावेशी घटना' आहेत ते काढा. [प्रत्येकी 4 गुण]
- i. तीन नाणी एकाच वेळी फेकली असता :
 P ही घटना : कमीत कमी दोन छापे मिळण्याची आहे.
 Q ही घटना : एकही छाप न मिळण्याची आहे.
 R ही घटना : दुसऱ्या नाण्यावर छाप मिळणे ही आहे.

उकल :

नमुना अवकाश

$$S = \{HHH, HHT, HTH, THH, HTT, THT, TTH, TTT\}$$

$$\therefore \text{नमुना घटकांची संख्या म्हणजेच } n(S) = 8$$

P ही घटना कमीत कमी दोन छापे मिळण्याची आहे.

(म्हणजेच दोन व अधिक छापे)

$$\therefore P = \{HHT, HTH, THH, HHH\}$$

$$\therefore n(P) = 4$$

Q ही घटना एकही छाप न मिळण्याची आहे.

$$\therefore Q = \{TTT\}$$

$$\therefore n(Q) = 1$$

R ही घटना दुसऱ्या नाण्यावर छाप मिळण्याची आहे.

$$\therefore R = \{HHH, HHT, THH, THT\}$$

$$\therefore n(R) = 4$$

$$\text{येथे, } P \cap Q = \phi$$

$$\therefore P \text{ आणि } Q \text{ या परस्पर अपवर्जी घटना आहेत.}$$

$$\text{तसेच, } Q \cap R = \phi$$

$$\therefore \text{तसेच } Q \text{ आणि } R \text{ या परस्पर अपवर्जी घटना आहेत.}$$

या घटना पूरक व सर्वसमावेशी घटना नाहीत.

ii. एक फासा टाकला असता :

P ही घटना: विषम संख्या मिळण्याची आहे.

Q ही घटना: सम संख्या मिळण्याची आहे.

R ही घटना: मूळ संख्या मिळण्याची आहे.

उकल :

नमुना अवकाश

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

∴ नमुना घटकांची संख्या म्हणजेच, $n(S) = 6$

P ही घटना विषम संख्या मिळण्याची आहे.

$$∴ P = \{1, 3, 5\}$$

$$∴ n(P) = 3$$

Q ही घटना सम संख्या मिळण्याची आहे.

$$∴ Q = \{2, 4, 6\}$$

$$∴ n(Q) = 3$$

R ही घटना मूळ संख्या मिळण्याची आहे.

$$∴ R = \{2, 3, 5\}$$

$$∴ n(R) = 3$$

$$\text{येथे, } P \cap Q = \phi$$

∴ P आणि Q परस्पर अपवर्जी घटना आहेत.

$$\text{तसेच, } P \cup Q = S$$

∴ P आणि Q सर्वसमावेशी घटना आहेत.

iii. दोन फासे टाकले असता :

P ही घटना : वरच्या पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज 6 च्या पटीत आहे.

Q ही घटना : वरच्या पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज कमीत कमी 10 आहे.

R ही घटना : दोन्ही फाशांवरील अंक समान आहे.

उकल :

नमुना अवकाश

$$S = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), \\ (2, 1), (2, 2), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), \\ (3, 1), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 5), (3, 6), \\ (4, 1), (4, 2), (4, 3), (4, 4), (4, 5), (4, 6), \\ (5, 1), (5, 2), (5, 3), (5, 4), (5, 5), (5, 6), \\ (6, 1), (6, 2), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6)\}$$

$$\therefore n(S) = 36$$

P ही घटना वरच्या पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज 6च्या पटीत असण्याची आहे.

$$\therefore P = \{(1, 5), (2, 4), (3, 3), (4, 2), (5, 1), (6, 6)\}$$

$$\therefore n(P) = 6$$

Q ही घटना वरच्या पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज कमीत कमी 10 असण्याची आहे.

$$\therefore Q = \{(4, 6), (5, 5), (5, 6), (6, 4), (6, 5), (6, 6)\}$$

$$\therefore n(Q) = 6$$

R ही घटना दोन्ही फाशांवरील अंक समान असण्याची आहे.

$$\therefore R = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5), (6, 6)\}$$

$$\therefore n(R) = 6$$

या घटना पूरक, परस्पर अपवर्जी व सर्वसमावेशी नाहीत.

iv. एका बॅगेत 3 लाल, 3 पांढरे आणि 3 हिरवे चेंडू आहेत. बॅगेतून एक चेंडू यादृच्छिक पद्धतीने काढला असता,

P ही घटना: काढलेला चेंडू लाल आहे.

Q ही घटना: काढलेला चेंडू हिरवा नाही.

R ही घटना: काढलेला चेंडू लाल किंवा पांढरा आहे.

उकल :

तीन लाल चेंडू R_1, R_2, R_3 , तीन पांढरे चेंडू W_1, W_2, W_3

तीन हिरवे चेंडू G_1, G_2, G_3 ने दर्शवू.

∴ नमुना अवकाश

$S = \{R_1, R_2, R_3, W_1, W_2, W_3, G_1, G_2, G_3\}$

∴ नमुना घटकांची संख्या म्हणजेच, $n(S) = 9$

P ही घटना: काढलेला चेंडू लाल आहे.

∴ $P = \{R_1, R_2, R_3\}$

∴ $n(P) = 3$

Q ही घटना: काढलेला चेंडू हिरवा नाही.

∴ $Q = \{R_1, R_2, R_3, W_1, W_2, W_3\}$

∴ $n(Q) = 6$

R ही घटना: काढलेला चेंडू लाल किंवा पांढरा आहे.

∴ $R = \{R_1, R_2, R_3, W_1, W_2, W_3\}$

∴ $n(R) = 6$

या घटना पूरक, परस्पर अपवर्जी आणि सर्वसमावेशी घटना नाहीत.

- v. अंकांची पुनरावृत्ती न करता 0, 1, 2, 3, 4, 5 या अंकांपासून दोन अंकी संख्या तयार केल्या आहेत.
P ही घटना: तयार केलेली सम संख्या आहे.
Q ही घटना: तयार केलेली संख्या 3 ने भाग जाणारी आहे.
R ही घटना: तयार केलेली संख्या 50 पेक्षा मोठी आहे.

[मार्च 15]

उकल :

अंकांची पुनरावृत्ती न करता दोन अंकी संख्येचा नमुना अवकाश

$$S = \{10, 12, 13, 14, 15, \\ 20, 21, 23, 24, 25, \\ 30, 31, 32, 34, 35, \\ 40, 41, 42, 43, 45, \\ 50, 51, 52, 53, 54\}$$

$$\therefore \text{ नमुना घटकांची संख्या म्हणजेच, } n(S) = 25$$

P ही घटना तयार केलेली सम संख्या आहे.

$$\therefore P = \{10, 12, 14, 20, 24, 30, 32, 34, 40, 42, 50, \\ 52, 54\}$$

$$\therefore n(P) = 13$$

Q ही घटना तयार केलेली संख्या 3 ने भाग जाणारी आहे.

$$\therefore Q = \{12, 15, 21, 24, 30, 42, 45, 51, 54\}$$

$$\therefore n(Q) = 9$$

R ही घटना तयार केलेली संख्या 50 पेक्षा मोठी आहे.

$$\therefore R = \{51, 52, 53, 54\}$$

$$\therefore n(R) = 4$$

या घटना पूरक, परस्पर अपवर्जी व सर्वसमावेशी नाहीत.

- vi. एक नाणे व एक फासा एकाच वेळी फेकले :
- P ही घटना : छापा आणि विषम संख्या मिळणे ही आहे.
- Q ही घटना : H किंवा T आणि सम संख्या मिळणे ही आहे.
- R ही घटना : फाशावर असलेली संख्या 7 पेक्षा मोठी आणि काटा मिळणे ही आहे.

उकल :

नमुना अवकाश

$$S = \{(H1), (H2), (H3), (H4), (H5), (H6), (T1), (T2), (T3), (T4), (T5), (T6)\}$$

$$\therefore \text{नमुना घटकांची संख्या म्हणजेच, } n(S) = 12$$

P ही घटना छापा आणि विषम संख्या मिळणे ही आहे.

$$\therefore P = \{(H1), (H3), (H5)\}$$

$$\therefore n(P) = 3$$

Q ही घटना H किंवा T आणि सम संख्या मिळणे ही आहे.

$$\therefore Q = \{(H2), (H4), (H6), (T2), (T4), (T6)\}$$

$$\therefore n(Q) = 6$$

R ही घटना फाशावर असलेली संख्या 7 पेक्षा मोठी आणि काटा मिळणे ही आहे.

$$\therefore R = \{\}$$

$$\therefore n(R) = 0$$

$$\text{येथे, } P \cap Q = \phi$$

$\therefore$ P आणि Q परस्पर अपवर्जी घटना आहे.

$$\text{तसेच, } P \cap R = \phi$$

$\therefore$ P आणि R परस्पर अपवर्जी घटना आहे.

$$\text{तसेच, } Q \cap R = \phi$$

$\therefore$ Q आणि R परस्पर अपवर्जी घटना आहे.

या घटना पूरक व सर्वसमावेशी घटना नाहीत.

vii. तीन पुरुष व दोन स्त्रिया यांच्यातून दोघांची 'ग्रामस्वच्छता अभियान' समिती बनवायची आहे.

P ही घटना: समितीत कमीत कमी एक स्त्री असावी.

Q ही घटना: समितीत एक पुरुष व एक स्त्री असावी.

R ही घटना: समितीत एकही स्त्री नसावी.

उकल :

समजा, M_1, M_2, M_3 , हे तीन पुरुष व W_1, W_2 या दोन स्त्रिया आहेत. दोन सभासदांची 'ग्रामस्वच्छता अभियान' समिती तयार करायची आहे.

∴ नमुना अवकाश

$$S = \{M_1M_2, M_1M_3, M_1W_1, M_1W_2, M_2M_3, M_2W_1, M_2W_2, M_3W_1, M_3W_2, W_1W_2\}$$

∴ नमुना घटकांची संख्या म्हणजेच, $n(S) = 10$

P ही घटना: समितीत कमीत कमी एक स्त्री असावी.

$$P = \{M_1W_1, M_1W_2, M_2W_1, M_2W_2, M_3W_1, M_3W_2, W_1W_2\}$$

$$∴ n(P) = 7$$

Q ही घटना: समितीत एक पुरुष व एक स्त्री असावी.

$$Q = \{M_1W_1, M_1W_2, M_2W_1, M_2W_2, M_3W_1, M_3W_2\}$$

$$∴ n(Q) = 6$$

R ही घटना समितीत एकही स्त्री नसावी.

$$∴ R = \{M_1M_2, M_1M_3, M_2M_3\}$$

$$∴ n(R) = 3$$

येथे, $P \cap R = \phi$, आणि $P \cup R = S$

∴ P आणि R, या घटना पूरक, परस्पर अपवर्जी व सर्वसमावेशी घटना आहेत.

तसेच, $Q \cap R = \phi$

∴ Q आणि R परस्पर अपवर्जी घटना आहेत.

Ex 4.2

1. जर दोन नाणी फेकली तर खालील घटनांची संभाव्यता काढा.
 - i. कमीत कमी एक काटा मिळणे.
 - ii. छापा न मिळण्याची.
 - iii. जास्तीत जास्त एक काटा मिळणे. [मार्च 15]
- [3 गुण]

उकल:

नमुना अवकाश,

$$S = \{HH, HT, TH, TT\}$$

$$\therefore n(S) = 4$$

- i. घटना A: कमीत कमी एक काटा मिळणे.

$$\therefore A = \{HT, TH, TT\}$$

$$\therefore n(A) = 3$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{4}$$

- ii. घटना B: छापा न मिळणे.

$$\therefore B = \{TT\}$$

$$\therefore n(B) = 1$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{1}{4}$$

- iii. घटना C: जास्तीत जास्त एक काटा मिळणे.

$$\therefore C = \{HH, HT, TH\}$$

$$\therefore n(C) = 3$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{3}{4}$$

2. एक नाणे तीनदा फेकले असता, खालील घटनांची संभाव्यता काढा.

- i. मधल्या नाण्यावर छापा मिळणे.
- ii. फक्त एकच काटा मिळणे.
- iii. काटा न मिळणे.

[3 गुण]

उकल :

नमुना अवकाश

$$S = \{HHH, HHT, HTH, THH, HTT, THT, TTH, TTT\}$$

$$\therefore n(S) = 8$$

i. घटना A: मधल्या नाण्यावर छापा मिळणे.

$$\therefore A = \{HHH, HHT, THH, THT\}$$

$$\therefore n(A) = 4$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

ii. घटना B: फक्त एकच काटा मिळणे.

$$\therefore B = \{HHT, HTH, THH\}$$

$$\therefore n(B) = 3$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{3}{8}$$

iii. समजा, घटना C काटा न मिळणे.

$$\therefore C = \{HHH\}$$

$$\therefore n(C) = 1$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{1}{8}$$

3. एक फासा टाकला असता, खालील घटनांची संभाव्यता काढा.

- i. वरच्या पृष्ठभागावर विषम संख्या मिळणे.
- ii. वरच्या पृष्ठभागावर पूर्ण वर्ग मिळणे.
- iii. वरच्या पृष्ठभागावर 3 पेक्षा मोठा अंक मिळणे.

[मार्च 13]

[3 गुण]

उकल:

नमुना अवकाश

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

$$\therefore n(S) = 6$$

- i. समजा, घटना A: वरच्या पृष्ठभागावर विषम संख्या मिळणे.

$$\therefore A = \{1, 3, 5\}$$

$$\therefore n(A) = 3$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

- ii. समजा, घटना B वरच्या पृष्ठभागावर पूर्ण वर्ग मिळणे.

$$\therefore B = \{1, 4\}$$

$$\therefore n(B) = 2$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

- iii. वरच्या पृष्ठभागावर 3 पेक्षा मोठा अंक मिळणे.

$$\therefore C = \{4, 5, 6\}$$

$$\therefore n(C) = 3$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

4. दोन फासे टाकले असता, खालील घटनांची संभाव्यता काढा.
- पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज 9 ने भाग जाणारी संख्या आहे.
 - पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज जास्तीत जास्त 3 आहे.
 - पहिल्या फाशाच्या पृष्ठभागावरचा अंक हा दुसऱ्या फाशाच्या पृष्ठभागावरील अंकापेक्षा लहान आहे.

[4 गुण]

उकल :

नमुना अवकाश

$$S = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), \\ (2, 1), (2, 2), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), \\ (3, 1), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 5), (3, 6), \\ (4, 1), (4, 2), (4, 3), (4, 4), (4, 5), (4, 6), \\ (5, 1), (5, 2), (5, 3), (5, 4), (5, 5), (5, 6), \\ (6, 1), (6, 2), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6)\}$$

$$\therefore n(S) = 36$$

- i. समजा, A ही घटना: पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज 9 ने भाग जाणारी संख्या आहे.

$$\therefore A = \{(3, 6), (4, 5), (5, 4), (6, 3)\}$$

$$\therefore n(A) = 4$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$$

ii. समजा, B ही घटना पृष्ठभागावरील अंकांची बेरीज जास्तीत जास्त 3 आहे.

$$\therefore B = \{(1, 1), (1, 2), (2, 1)\}$$

$$\therefore n(B) = 3$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{3}{36} = \frac{1}{12}$$

iii. समजा, घटना C: ही पहिल्या फासाच्या पृष्ठभागावरचा अंक हा दुसऱ्या फासाच्या पृष्ठभागावरील अंकापेक्षा लहान आहे.

$$\therefore C = \{(1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), \\ (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (3, 4), \\ (3, 5), (3, 6), (4, 5), (4, 6), (5, 6)\}$$

$$\therefore n(C) = 15$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{15}{36} = \frac{5}{12}$$

5. एका खोक्यात 1 ते 20 संख्या लिहिलेली वीस कार्डे आहेत. त्यातून कोणतेही एक कार्ड यादृच्छिक पद्धतीने काढले, तर खालील घटनांची संभाव्यता काढा.

i. कार्डावरील संख्या मूळ संख्या असणे.

[मार्च 12]

ii. कार्डावरील संख्या पूर्ण वर्ग असणे.

[मार्च 12]

iii. कार्डावरील संख्या 5 च्या पटीत असणे.

[3 गुण]

उकल :

एका खोक्यात 1 ते 20 संख्या लिहिलेली 20 कार्डे आहेत.

नमुना अवकाश:

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20\}$$

$$\therefore n(S) = 20$$

i. समजा, घटना A: ही कार्डांवरील संख्या मूळ संख्या असणे.

$$\therefore A = \{2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19\}$$

$$\therefore n(A) = 8$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{20} = \frac{2}{5}$$

ii. समजा, B ही घटना: कार्डांवरील संख्या पूर्ण वर्ग असणे.

$$\therefore B = \{1, 4, 9, 16\}$$

$$\therefore n(B) = 4$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$$

iii. समजा, C ही घटना कार्डांवरील संख्या 5 च्या पटीत असणे.

$$\therefore C = \{5, 10, 15, 20\}$$

$$\therefore n(C) = 4$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$$

6. अंकाची पुनरावृत्ती न करता 0, 1, 2, 3, 4 या अंकांपासून दोन अंकी संख्या तयार केल्या तर खालील घटनांची संभाव्यता काढा. [3 गुण]

i. तयार झालेली संख्या सम संख्या असणे.

[ऑक्टोबर 12, 14]

ii. तयार झालेली संख्या 40 पेक्षा मोठी संख्या असणे.

iii. तयार झालेली संख्या मूळ संख्या असणे.

[ऑक्टोबर 12, 14]

उकल :

नमुना अवकाश

$$S = \{10, 12, 13, 14, \\ 20, 21, 23, 24, \\ 30, 31, 32, 34, \\ 40, 41, 42, 43\}$$

$$\therefore n(S) = 16$$

i. समजा, घटना A ही तयार झालेली संख्या सम संख्या असणे आहे.

$$\therefore A = \{10, 12, 14, 20, 24, 30, 32, 34, 40, 42\}$$

$$\therefore n(A) = 10$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{16} = \frac{5}{8}$$

ii. समजा, घटना B ही तयार झालेली संख्या 40 पेक्षा मोठी संख्या असणे आहे.

$$\therefore B = \{41, 42, 43\}$$

$$\therefore n(B) = 3$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{3}{16}$$

iii. समजा, घटना C ही तयार झालेली संख्या मूळ संख्या असणे आहे.

$$\therefore C = \{13, 23, 31, 41, 43\}$$

$$\therefore n(C) = 5$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{5}{16}$$

7. तीन मुले आणि दोन मुली, यांच्यातून दोघांची एक समिती बनवायची आहे तर खालील घटनांची संभाव्यता काढा.

समितीमध्ये,

- कमीतकमी एक मुलगी असणे.
- एक मुलगा व एक मुलगी असणे.
- फक्त मुले असणे.

[मार्च 14]

[3 गुण]

उकल :

समजा, तीन मुले B_1, B_2, B_3 आणि दोन मुली G_1, G_2 आहेत. दोन सदस्यांची समिती बनवायची आहे.

∴ नमुना अवकाश

$$S = \{B_1B_2, B_1B_3, B_1G_1, B_1G_2, B_2B_3, B_2G_1, B_2G_2, B_3G_1, B_3G_2, G_1G_2\}$$

$$\therefore n(S) = 10$$

- i. समजा, घटना A: कमीत कमी एक मुलगी असणे.

$$\therefore A = \{B_1G_1, B_1G_2, B_2G_1, B_2G_2, B_3G_1, B_3G_2, G_1G_2\}$$

$$\therefore n(A) = 7$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{7}{10}$$

- ii. समजा, B ही घटना: समितीत एक मुलगा व एक मुलगी असणे.

$$\therefore B = \{B_1G_1, B_1G_2, B_2G_1, B_2G_2, B_3G_1, B_3G_2\}$$

$$\therefore n(B) = 6$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

iii. समजा, C ही घटना : समितीत फक्त मुले असणे.

$$\therefore C = \{B_1B_2, B_1B_3, B_2B_3\}$$

$$\therefore n(C) = 3$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{3}{10}$$

8. योग्य रितीने पिसलेल्या 52 पत्त्यांच्या कॅटमधून एक पत्ता काढला तर खालील घटनांची संभाव्यता काढा.

i. घटना A: काढलेला पत्ता काळा असणे.

ii. घटना B: काढलेला पत्ता काळा नसणे.

iii. घटना C: काढलेला पत्ता 2 ते 5 मधील (2 व 5 धरून) असणे. [3 गुण]

उकल :

योग्य रितीने पिसलेल्या 52 पत्त्यांच्या कॅटमधून एक पत्ता काढला

$$\therefore n(S) = 52$$

i. घटना A: काढलेला पत्ता काळा असणे.

$$\therefore n(A) = 26$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{26}{52} = \frac{1}{2}$$

ii. घटना B: काढलेला पत्ता काळा नसणे.(म्हणजेच लाल असणे)

$$\therefore n(B) = 26$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{26}{52} = \frac{1}{2}$$

iii. घटना C: काढलेला पत्ता 2 ते 5 मधील (2 व 5 धरून) असणे

पत्त्यांच्या कॅटमधील प्रत्येक संचात असे 4 कार्ड असतात.

$$\therefore n(C) = 4 + 4 + 4 + 4 = 16$$

$$\therefore P(C) = \frac{n(C)}{n(S)} = \frac{16}{52} = \frac{4}{13}$$

9. योग्य रितीने पिसलेल्या 52 पत्त्यांच्या कॅटमधून एक पत्ता काढला तर खालील संभाव्यता काढा.

i. काढलेला पत्ता इस्पीक असणे

ii. काढलेला पत्ता चौकट नसणे. [2 गुण]

उकल :

योग्य रितीने पिसलेल्या 52 पत्त्यांच्या कॅटमधून एक पत्ता काढला

$$\therefore n(S) = 52$$

i. समजा, घटना A: काढलेला पत्ता इस्पीक असणे.

$$\therefore n(A) = 13$$

$$\therefore P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{13}{52} = \frac{1}{4}$$

ii. समजा, घटना B: काढलेला पत्ता चौकट नसणे. (म्हणजेच बदाम, किलवर किंवा इस्पीक असणे.)

$$\therefore n(B) = 13 + 13 + 13 = 39$$

$$\therefore P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{39}{52} = \frac{3}{4}$$